

esküdtszék arra jutott, hogy a vádlottak katonai parancsra cselekedtek, és nem volt tudomásuk arról, hogy a kemencéket halotthamvasztásra fogják használni.¹²¹

Ausztriában bíróság elé kerültek olyan SS-katonák is, akik megkínózták, megölték a magyar zsidó deportáltakat a Birodalom táboraiban és altáboraiban, így például Buchenwaldban és Mauthausenben.¹²²

Más országok. A magyar zsidóságot érintő bűnperek folytak Lengyelországban, Csehszlovákiában és Izraelben is. Lengyelországban a magyar zsidóság elpusztítása Rudolf Franz Ferdinand Hössnek, Auschwitz hajdani parancsnokának perében került előtérbe. Hösst egy varsói törvényszék 1947. március 29-én ítélte halálra, és néhány nap múlva Auschwitzban ki is végezték. Csehszlovákiában Dieter Wisliceny, Izraelben Adolf Eichmann perében tárgyaltak részletesen magyar témákat, hiszen mindketten vezető szerepet játszottak a budapesti Sonderkommando akcióiban. Wislicenyt Nürnbergben hallgatták ki először, mint a vád tanúját. Később kiadták Csehszlovákiának; Pozsonyban állították bíróság elé, és a szlovákiai, görögországi és magyarországi zsidók elpusztításában vállalt szerepe miatt 1948. február 27-én bűnösnek mondták ki. Május 4-én Pozsonyban felakasztották.¹²³

Eichmannt, akit 1960 májusában izraeli ügynökök fogtak el Argentínában, Jeruzsálemben állították bíróság elé. A nagy feltűnést keltő per után, amelyben teljes összetettségben feltárult a végleges megoldás krónikája, Eichmannt 1962. május 31-én Ramlában felakasztották.¹²⁴

A megszököttek

A magyar zsidóság megsemmisítésében közvetlenül vagy közvetve részt vett különféle náci szervezeteknek sok vezető tagját fogták perbe és büntették meg, de sokan voltak olyanok is, akiknek sikerült elkerülniük a bűnvádi eljárást. Az egyik Kurt Becher volt, aki a mai napig gazdag gabonakereskedőként él nagyrészt Kasztner jóvoltából, aki eskü alatt tett, írásos nyilatkozatban állt ki mellette (lásd a 29. fejezetet); közülük való Otto Winkelmann is, a magyarországi SS és a rendőrség egykori főparancsnoka.¹²⁵ Éppily szerencsésen járt a német külügyminisztérium, a Gestapo, a kémelhárító és biztonsági szolgálat sok más magyarországi vezető tisztviselője is.¹²⁶

Elkerülte a számonkérést maga a kormányzó is. Noha Horthy Miklós nyilvánvalóan felelős volt azért az egyezményért, amely magyar zsidó „munkások” százezreinek a Birodalom számára való „átadásáról” intézkedett, és azért is, hogy tétlenül figyelte a tömeges deportálásokat, semmiféle igazságszolgáltatási lépést nem kezdeményeztek ellene sem a szö-